

لایحه‌ای برای صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان

قوه قضائیه لایحه تأمین امنیت زنان را پس از اصلاح به دولت فرستاد

لایحه تأمین امنیت زنان در برابر خشونت را شاید بتوان مناقشه‌برانگیزترین لایحه‌ای دانست که تاکنون در حوزه زنان مطرح شده است؛ لایحه‌ای که چند سالی است بین دولت، مجلس و قوه قضائیه دست‌به‌دست می‌شود تا چکش خواری شده و به شکلی متعادل و قابل اجرا دربیاید. حال‌آما با انتشار متن لایحه اصلاح شده تأمین امنیت زنان در برابر خشونت

ریشه‌های لایحه تأمین امنیت زنان به دولت نهم و دوره معاونت مریم مجتهدزاده بازمی‌گردد؛ لایحه‌ای که دولت یازدهم و در زمان معاونت شهیندخت مولاوردی به شکلی جدی‌تر از قبل و البته با تغییراتی پیکبری شد. لایحه جدید اما پر از اشکالات مختلف بوده؛ ایراداتی که اغلب کارشناسان حوزه خانواده و حقوقدانان را به شکل متفق‌القول در برابر این لایحه قرار می‌داد. حسین ذابیی و هرهم‌زن بنیان خانواده به‌واسطه جرم‌انگاری‌های افراطی که در این لایحه دیده شده بود اصلی‌ترین انتقاداتی بود که لایحه تأمین امنیت را لایحه‌ای غیرقابل تصویب و اجرا می‌کرد. سرانجام این لایحه بعد از چندین بار دست‌به‌دست شدن به قوه قضائیه رفت تا این بار از منظر حقوقی و قضایی اصلاح و پالایش شود.

پنجره

لایحه صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت حول هفت هدف اصلی و محوری تهیه و تنظیم شده است. اول: تأمین امنیت و صیانت از کرامت بانوان. دوم: تحکیم مبانی خانواده و حفاظت از کیان آن. سوم: افزایش سطح آگاهی عمومی و آموزش‌های اختصاصی در زمینه مقابله با بزه موضوع این قانون. چهارم: توسعه دانش و فناوری در زمینه عدالت اجتماعی و صیانت از کرامت بانوان و حفظ نظام خانواده. پنجم: ارتقای شاخص‌های دادرسی اسلامی و عادلانه درخصوص بانوان موضوع این قانون. ششم: پیشگیری از جرائم خشونت‌آمیز علیه بانوان. هفتم: حمایت از بانوان بزهدیده یا در معرض بزهدیدگی. یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این لایحه که نشان‌دهنده تدوین و

ماحصل این اصلاحات متن لایحه صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت است که حالا به معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری تحویل داده شده است.

حفظ کرامت زن و خانواده با لحاظ ادبیات حقوق اسلامی

حجت‌الاسلام مصدق، معاون حقوقی قوه قضائیه درباره اصلاحات صورت گرفته روی این لایحه اینگونه توضیح می‌دهد: «لایحه صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت» پس از بررسی‌های کارشناسی در معاونت‌های ذیربط، در جمع مسئولان عالی و با حضور ریاست قوه قضائیه مورد بررسی قرار گرفته و نهایی شده است و رویکرد اساسی دستگاه قضا در تدوین این لایحه،

حفظ کرامت زن و خانواده با لحاظ ادبیات حقوق اسلامی، تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت است که حالا به بنا به تأکیدوی قوه قضائیه با توجه به اهمیت و حساسیت این لایحه، اهمتامی ویژه در این خصوص داشته است. معاونت حقوقی دستگاه قضا با هماهنگی سایر معاونت‌های ذیربط در قوه قضائیه از جمله معاونت فرهنگی و همچنین تعامل بسیار خوب و سازنده با معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و اساتید و صاحب‌نظران دانشگاهی و حوزوی این لایحه را مورد بررسی مجدد و کارشناسی تخصصی قرار داد.

لایحه‌ای بومی و متناسب با فرهنگ ایرانی اسلامی

غلامحسین اسماعیلی، سخنگوی قوه قضائیه هم

می‌توان حدس زد این لایحه به ایستگاه آخر رسیده است. لایحه‌ای که این بار حتی در عنوان، جواسش به جایگاه و ارزش زنان بوده است و به جای آنکه زن را موجودی ضعیف نشان بدهد که تحت آزار و خشونت مردان قرار می‌گیرد، زن را با نگاه فرهنگ اسلامی و ایرانی مورد توجه قرار داده و عنوان لایحه را از تأمین امنیت زنان به صیانت، کرامت و تأمین

حفظ کرامت زن و خانواده با لحاظ ادبیات حقوق اسلامی، تأمین امنیت زن و خانواده و صیانت از آن بوده است.» بنا به تأکیدوی قوه قضائیه با توجه به اهمیت و حساسیت این لایحه، اهمتامی ویژه در این خصوص داشته است. معاونت حقوقی دستگاه قضا با هماهنگی سایر معاونت‌های ذیربط در قوه قضائیه از جمله معاونت فرهنگی و همچنین تعامل بسیار خوب و سازنده با معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و اساتید و صاحب‌نظران دانشگاهی و حوزوی این لایحه را مورد بررسی مجدد و کارشناسی تخصصی قرار داد.

به گفته وی اگرچه این لایحه سال‌های قبل از رسال شده بود اما در دوره جدید برای بررسی و نهایی کردن آن اهتمام جدی انجام شد و متن پیشنهادی در حوزه معاونت‌های ذیربط قوه قضائیه و با تشکیل کارگروه‌های مشترک بین دولت و قوه قضائیه و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و همچنین کارگروه‌های تخصصی در معاونت حقوقی قوه قضائیه بررسی شد.

امنیت بانوان تغییر داده است، اما تغییرات جدی و مثبت این لایحه تنها شامل عنوان و تفاوت در استخدام کلمات زیباتر و مناسب‌تر نیست. لایحه این بار حرف‌هایی برای گفتن دارد. از همه مهم‌تر اینکه این لایحه توجه به صیانت از حقوق زن را محدود به چهار دیواری خانه نکرده و برای معانعت از خشونت اجتماعی و خشده به کرامت زن در جامعه هم بر نامه دارد.

درباره لایحه صیانت از کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت به دولت تأکید می‌کند: «تنظیم این لایحه کاملاً بومی و متناسب با فرهنگ ایرانی و اسلامی و در راستای تأمین امنیت بانوانی است که خود را به ارزش‌های اخلاقی و دینی جامعه و قوانین و مقررات شده است.»

به گفته وی اگرچه این لایحه سال‌های قبل از رسال شده بود اما در دوره جدید برای بررسی و نهایی کردن آن اهتمام جدی انجام شد و متن پیشنهادی در حوزه معاونت‌های ذیربط قوه قضائیه و با تشکیل کارگروه‌های مشترک بین دولت و قوه قضائیه و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و همچنین کارگروه‌های تخصصی در معاونت حقوقی قوه قضائیه بررسی شد.

نقش پر رنگ خانواده در محورهای هفت‌گانه لایحه صیانت

خانواده مستحکم و سلامت امنیت تمام اعضای خانواده از جمله زنان هم تأمین شده و از حقوق آنها صیانت می‌گردد.

پیشگیری از جرائم خشونت‌آمیز علیه بانوان و حمایت از بانوان بزهدیده نیز از دیگر بخش‌های مهمی است که در لایحه صیانت مورد توجه قرار گرفته و موجب می‌شود تا این لایحه در کنار مقابله با جرائمی که در این حوزه اتفاق می‌افتد، پیشگیری و حمایت از آسیب‌دیدگان را هم مد نظر داشته باشد و چرخه‌ای کامل برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی ناشی از خشونت علیه زنان را ارائه کند که شامل پیشگیری، مجازات خاطیان و حمایت از آسیب‌دیدگان است.

افزایش سطح آگاهی عمومی و آموزش‌های اختصاصی در زمینه مقابله با بزه موضوع این قانون نیز از مباحث مهم دیگری است که این قانون را جامع‌الاطراف‌تر می‌کند. اهمیت این هدف در آن است که

وقتی افراد از حقوق و مسئولیت‌های خود آگاهی داشته باشند کمتر مرتکب بزه می‌شوند و کمتر زیر بار فشار و ظلم می‌روند. بر این اساس توجه به آموزش و بالا بردن سطح آگاهی عمومی در حوزه صیانت از حقوق زنان می‌تواند در کاهش و پیشگیری از بزه‌های این حوزه بسیار تأثیرگذار باشد.

این لایحه اما بازبینی شاخص‌های دادرسی اسلامی و عادلانه درخصوص بانوان را هم مد نظر قرار داده و بنا دارد تا این شاخص‌ها را ارتقا دهد. همه این موارد مزیت‌هایی است که لایحه صیانت از کرامت تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت را به عنوان لایحه‌ای درخور و متناسب با فرهنگ بومی و ارزش‌های ملی کشورمان مطرح می‌کند. تنها ابهامی که در این زمینه باقی می‌ماند ضمانت اجرایی این لایحه است که البته به نظر می‌رسد برای آن هم فکرهایی شده است.

پیش‌بینی ضمانت‌های لازم برای صیانت از بانوان

راهبردها، برنامه‌ها، خط‌مشی‌ها و تعیین اولویت‌ها در راستای موضوع قانون و ارائه به شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم برای تصویب است. انجام مطالعات نظری و تحقیقات آساری و اطلاعاتی درباره عوامل، ماهیت، شدت، فراوانی و نتایج خشونت علیه بانوان و میزان تأثیر اقدامات پیشگیرانه و حمایتی مانند جبران خسارت با همکاری مراکز علمی و تحقیقاتی موضوع دیگری است که کمیته ملی «صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان» وظیفه دارد آن را پیگیری کند.

بناسبت تا تکالیف مندرج در این قانون و هماهنگی در اجرای آن را پیگیری کند. در این لایحه کمیته‌ای به نام کمیته ملی «صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان» پیش‌بینی شده که قرار است زیرمجموعه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم، موضوع قانون پیشگیری از وقوع جرم، مصوب ۱۳۹۴ باشد. این کمیته بناسبت تا وظایف مرتبط با پیگیری و اجرای این لایحه را در دستور کار قرار دهد و اجرایی کند. نخستین وظیفه کمیته ملی «صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان»، تهیه و تنظیم

در نگاه نخست لایحه صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت، لایحه‌ای پر بار به نظر می‌رسد که به بسیاری از ابعاد خشونت علیه زنان توجه داشته و می‌خواهد این چالش را به شکلی ریشه‌ای حل و فصل کند؛ به همین خاطر هم این موضوع را از زوایای مختلفی مورد بررسی قرار داده و دستگاه‌های مختلف و متعددی را پای کار آورده است. با تمام اینها اما اگر به قفسه لوایح و قوانین بالادستی حوزه زنان و خانواده و شاید تمامی حوزه‌ها، سری بزنیم با لویحی از این دست مواجه می‌شویم که خیلی‌هایشان را این قفسه‌ها خاک می‌خورند بی‌آنکه هیچگاه مجال برای اجرا شدن یافته باشند. بنابراین اصلی‌ترین نکته‌ای که در این میان جالب توجه می‌کند آن است که آیا لایحه‌ای که در آن حتی مواردی مانند بیمه زنان، تأمین پوشش فراگیر بیمه درمانی زنان خلع‌مارو و کاهش ساعت کاری یا باشنور شدن ساعت کاری بانوان شاغل برای رسیدگی به خانواده‌ها مدنظر قرار داده است هیچ‌گونه ضمانتی برای اجرایی شدن همه این موارد دارد یا همچون بسیاری از لوایح، قوانین و اسناد موجود تنها به بیان موضوعاتی جذاب و امیدبخش بسنده کرده است که هیچگاه در مسیر اجرایی شدن قرار نمی‌گیرند پاسخ به این سؤال را شاید بتوان در فصل دوم همین لایحه جست‌وجو و پیدا کرد.

در فصل دوم این لایحه به تشکیلاتی اشاره شده که

جهاد اکبر زنان در دوران دفاع مقدس

شهر یور سال ۱۳۵۹ بود که نهال نو کاشته انقلاب با تندباد سپه‌مگین خشم دولت‌های غرب‌بی استقلال و به بلوغ رسیدن ملتی که حاکمانش سالیان دراز تحت سلطه آنها قرار داشت، در قالب نخستین بمب‌ها و گلوله‌ها قلب مقاومت مردمی را نشانه گرفت که به تازگی از نیردی بزرگ سرافراز بیرون آمده بودند. پایان ماه شهر یور سال آغاز هشت سال جنگی بود که بر مردم ایران زمین تحمیل شد و دفاعی مقدس را رقم زد. مردم ایران اما دلشان به ایمان و اعتقاداتشان قرض بود. رهبر فرزانه‌ای داشتند که آنها را از سخت‌ترین بزنگاه تاریخ ایران زمین به سلامت عبور داده بود. آنها مدال افتخار مبارزه با رژیم طاغوت و بیرون راندن شاه‌ی دست‌نشانده را بر سینه آویخته بودند و حالا از تهاجم دوباره دشمن دلشان نمی‌لرزید. پس با شلیک نخستین گلوله از سوی دشمن بعضی، شیر مردان و شیر زنان ایران زمین مهبای مقابله با دشمن شدند. جبهه‌هایشان اما با هم فرق می‌کرد. در حالی که مردان کشورمان از پیر و جوان تفنگ در دست می‌گرفتند و راهی جبهه‌های حق علیه باطل می‌شدند زنان این مرز و بوم در سخت‌ترین نبردها قرار داشتند نبرد با عشق و احساس، نبرد یک مادر برای دل کندن از فرزندش، نبرد یک زن برای دل کندن از همسرش، از عشقش و نبرد یک خواهر برای دل کندن از امیدش از پشت و پناهِش.

جهاد زنان سرزمین ما از جنس جهاد اکبر بوده جنگی با خودت، با دالت، با احساسات. یک سوی این نبرد ارمان‌ها و اعتقاداتشان قرار داشت و سوی دیگر دل‌بستگی‌هایشان مادرِی که نفسش به نفس فرزندش بنداست حالا باید در کشاکش یک انتخاب سخت قرار می‌گرفت. مرزهای کشورش در خطر بود دستاوردهای انقلابی که برایش خون داده بود با تهاجمی سخت مواجه شده بود. اما مادر بودن یعنی اوج عشق و عاطفه و احساس! مگر می‌شود مادری دلش راضی شود فرزندش را به قربانگاه بفرستد؟ کدام مادر است که دل آن را داشته باشد که فرزندش را به راهی بفرستد که بداند ممکن است دیگر او را نبیند؟ کدام همسر راضی می‌شود مردش، سایه سرش، عشقش، حنابندان عروسی‌شان را با خون خود بگیرد و حمله‌شان مراری شود که تاابد اغدار این عشق آتشین است؟

زنان و مادران این سرزمین اما نه فقط توانستند از عشقشان، از امیدشان بگذرند و دل بکنند بلکه این خودشان بودند که آخرین تردیدها را از دل مردهایشان می‌زدود. تازه عروسانی که خود ساک جبهه همسر رزمنده‌شان را برایش می‌بستند. کدام در بدر قفاش می‌کردند. پشت پایش آب می‌ریختند تا دلشان را به روشنائی آب خوش کنند و به خود بقبولانند که بر می‌گردا و مردشان دلش قرض بود حتی اگر بی‌دست، بی‌پا یا بی‌چشم بر می‌گشت باز روی چشم همسرش جای داشت؛ زنان صبوری که مدال افتخار همسرباز را بر گردن می‌آویختند.

مادران هم با تمام احساس مادرانه‌شان پای اسلام و انقلاب که به میان آمد، پای ارمان‌هایشان که وسط کشیده شد دل به دل ام ایلا دادند. مادرانی که خیلی‌هایشان شیرشان را به شرطی بر پسرانشان حلال می‌کردند که برود و شجاعانه قداشان را برایش می‌بستند. کدام در بدر قفاش می‌گفتند و خواهرانی که زنب‌بوار بار بودند اسماعیلیشان را به قربانگاه بفرستند. پشت سر مسافرانشان اشک می‌ریختند اما خیلی وقت‌ها، هنگامی که پیکر پاک شهیدشان را تحویل می‌گرفتند به تاسی از صبر اسطوره‌های کربلا حتی اشک نمی‌ریختند و شهادت‌فرزانشان را به آنها تبریک می‌گفتند و خواهرانی که زنب‌بوار بار و غمخوار برادر بودند و گاهی میراث‌دار همسر و فرزندان برادر! دفاع هشت ساله در این مرز و بوم می‌نشانی آفرینی جانانه زنان هرگز به ثمر نمی‌رسید. زنانی که بزرگ‌ترین حماسه‌ها را خلق کردند؛ بان‌نامه‌هایشان، با مادرانه‌هایشان و با خواهرانه‌هایشان و امروز این زنان حماسه‌آفرین برخی در بین مانیستند و برخی دیگر قداشان خمیده اما قداستقامتشان همچنان راست قامت است. زنانی که تا همیشه راهشان ادامه دارد.

نقش زنان در نهضت امام حسین(ع)

روایتی از زنانی که بدون آنها نخل کربلا، به ثمر نمی‌رسید

کتاب زنان عاشورایی؛ نقش زنان در نهضت امام حسین(ع) (از عاشورا تا سقوط امویان)، از دهره بزران پنانه، فرقه‌ته است که در خود، سوانح احوال جمعی از بانوان گرمای، شجاع و متخلق به اخلاق علوی و حسینی را دارد. این کتاب بیانی تاریخی، روایی از واقعه عاشورا است که با رویکردی خاص به این نگرسته است. شاید در مقاتل و کتاب‌های مختلف، درباره سید شهیدان، امام حسین(ع) و باران ایشان و نحوه شهادت ایشان خوانده‌اید ولی در پشت میدان کربلا و در جایی که بانام «خیمه‌ها» از آن یاد می‌کنیم، زنانی بودند که شاید بدون آنها، نخل کربلا، به ثمر نمی‌رسید.

این پرورش یافتگان مکتب کربلا، بنای عهدی را استوار ساختند که تندبادهای حوادث روزگار و فراز و نشیب‌های تاریخ قادر به رخنه در آن نیست. از همین روایتان نام خویش را با حضور در خیل عاشوراییان جلودانه کردند و دیگران پس از خود را نیز متذکر این معنا نمودند که برای جلودانگی و نیکسرانجامی راهی جز بودن در خیل عاشوراییان و ماندن در میان آنان تا آخرین لحظه از حیات نیست.

اینان به ما آمده‌اند که دوستی اهل بیت(ع)، رمز ماندگاری است و پرورش نسل عاشورایی تکلیفی که اگر بر زمین بماند نیک‌بینی و اقبال از بشر روی برمی گرداند، چنان که خود از معلم بزرگ دشت کربلا، حسین بن علی(ع)، آموخته بودند که عاشق صادق پاک‌باخته‌ای است که در همه هستی جز حضرت دوست و تمنای او هیچ نمی‌شناسد.

حسین(ع)، نشان داده بود که کسی را دوست می‌دارد که می‌ازد تا ایلا بآباد برای او در میانه میدان کربلا ماندو جنگید. چنان که او نیز ماند، جنگید و به تمامی مفسر معنی شوق، عبودیت و آزادگی شد.

در بخشی از کتاب زنان عاشورایی می‌خوانید:

عبدالله بن الحسن از مادرش فاطمه بنت حسین(ع) روایت می‌کند که گفت: غار تکران به خیمه ما آمدند، آنگاه که من دختر بچه‌ای بودم و خلخالی از طلا به پادشتم صغری دختر امام حسین(ع) نقل گزیده می‌کرد. گفتم: ای دشمن خدا چرا گریه می‌کنی؟ گفت: چرا گریه نکردم در حالی که دختر رسول خدا(ص) را غارت می‌کنم. گفتم: غارت نکرد. گفت: ترسم اگر من غارت نکنم دیگری بیابد و بگیرد.

فاطمه گوید: همه چیز را به غارت بردند، حتی چارپه‌های سر ما را بردند.

در حیاة الحسین(ع) آمده است؛ پس از شهادت امام حسین(ع) سپاه کوفه، به خیمه‌ها حمله کرده‌ضمن به آتش کشیدن آنها، هر چه در خیمه‌ها بود غارت کردند؛ از گوش‌ها و پاهای اطفال گوشواره و خلخال بیرون آوردند.

در فاطمه صغری از دختر امام حسین(ع) نقل شده است که پس از شهادت امام(ع)، یکی از سواران سپاه عمر سعد به طرف او که جلوی یکی از خیمه‌ها ایستاده بود حملهور می‌شود و با نیزه به او ضربتی می‌زند که بر زمین خورد، آنگاه گوشواره از گوشش می‌کند و خون جاری می‌شود.